

Eesti Tööstusprojekt

Ivi Tomingas*

Eesti Tööstusprojekti hoone valmis 1962. aastal Lenini (praegu Rävala) puiesteel. Foto aastast 1974, autor Gunnar Loss. EFA.250.0.86337

Eesti Tööstusprojekti fondis (EFA.396) on 461 fotot alates 1945. aastast kuni 1980-ndateni. Sõjajärgsetest objektidest leidub fotosid Maardu fosforiiditehasest, Ahtme kaevandusest, Kiviõli keemiakombinaadist, hilisemast ajast pigem objektide makette, töotajaid, ühiste tööväliliste tegevuste (spordipäevad, matkad, taidlus jne.) kajastamist.

Avalikkusele tuntumatest Eesti Tööstusprojekti projekteeritud objektidest valisin Plaanimakomitee hoone, Ajakirjandusmaja, jätkuvat raamatukoguaastat silmas pidades Tartu Ülikooli raamatukogu ja Tallinna Linnahalli fotod. Varasemast ajast on esindatud mõned tööstuslikud seadmed, ehkki ma pole kindel, kas need just Eesti Tööstusprojekti olid projekteeritud.

Eespool nimetatutest on kahtlemata kõige võimsam ja kuulsam Tallinna Linnahall, mis isegi oma praeguses trööstitus olekus jäi silma „Teneti“ filmigrupile.

Sellest, missuguseid üritusi seal on peetud, kes on esinemas käinud jne., on ainest mitme erineva teemaga fotonurga tarbeks, sest ligi 1200 foto seast, mis mahuvad märksõna „Tallinna Linnahall“ alla, leiab nii mõndagi huvitavat. Nimetagem siinkohal vaid mõnda: Rahvarinde asutamiskongress, Tartu rahu 70. aastapäeva tähistamine, küüditamiste mälestusüritused, Memento asutamiskoosolek ja palju muid laulva revolutsiooni üritusi, aga ka näiteks Inter-rinde miiting. Teisalt muusikalid, erinevate rahvusvaheliselt tuntud muusikute kontserdid, lillefestivalid ja kogunisti selgeltnägija/tervendaja Kašpirovski etteasted!

Tartu Ülikooli raamatukogust fotosid valides tulid paratamatult meelde omaenda tudengi-aastad, sest olen ju isegi panustanud raamatukogu ehitusse, tõi küll, mitte vabatahtlikult, vaid ÜKT (ühiskondlikult kasuliku töö) raames. Mäletan, kuidas koos kursusekaaslastega külmal novembripäeval mudasesse kraavi torusid ladusime, ja hiljem, kui hoone juba valmis, aknaid pesime.

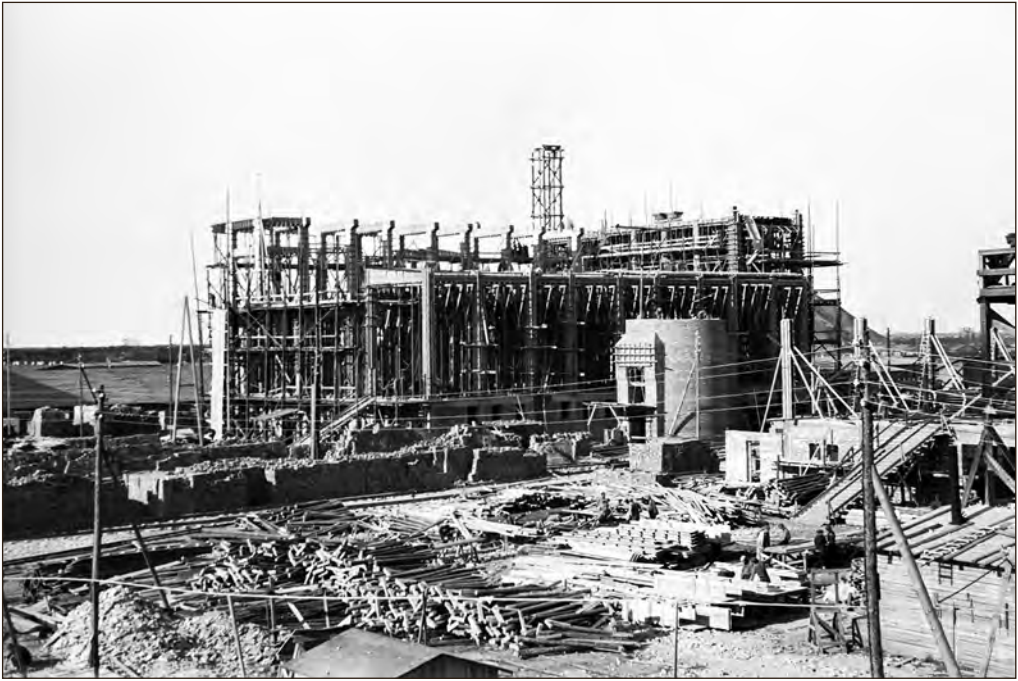
Teadaolevalt on Tartu Ülikooli teadusliku raamatukogu hoone üks esimesi nõukogudeaegseid ehitisi Tartus, mis on muinsuskaitse alla võetud.

* Ivi Tomingas (1958), arhivaar, RA filmiarhiiv, Ristiku 84, 10318 Tallinn, Ivi.Tomingas@ra.ee

Eesti Tööstusprojekti peasissekäik
1964. aastal. Foto autor teadmata.
EFA.396.0.192395

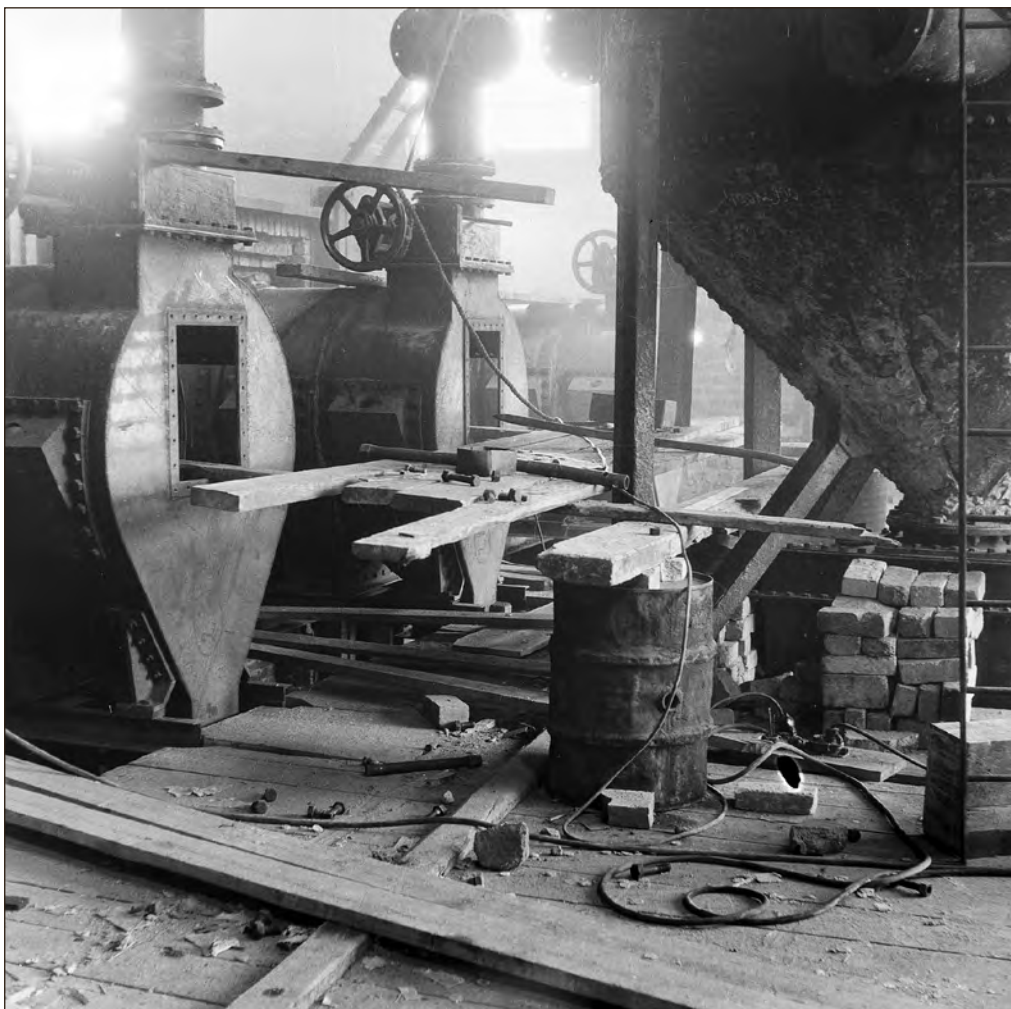
Eesti Tööstusprojekti tehnoloogiaosakond vast valminud hoones 1962. aastal. Foto: Vitali Gorbunov.
EFA.204.0.48954

Kiviõli Põlevkivikeemia tehase ehitus 1947. aastal. Foto autor teadmata. EFA.396.0.192376

Punker fosforiidi jaoks vabrikus Eesti Fosforiit 1945. aastal. Foto autor teadmata. EFA.396.0.149435

Teises maailmasõjas purustatud Kohtla Põlevkivikombinaadi Davidsoni retortide taastamine 1945. aastal. Foto autor teadmata. EFA.396.0.149485

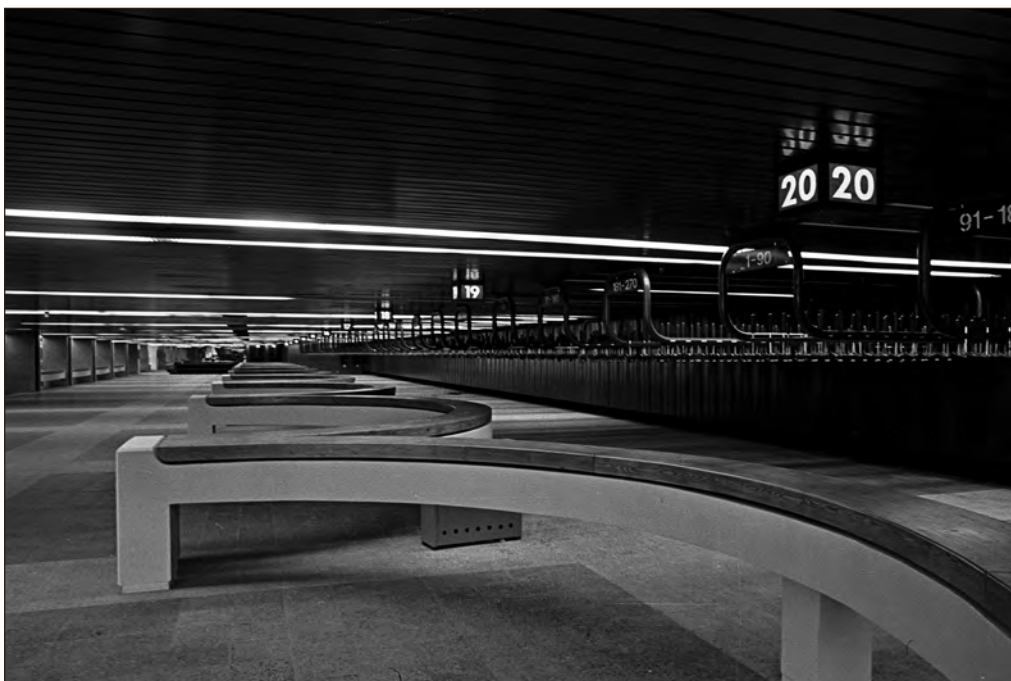
Tallinna Linnahalli
arhitektid
Eesti Tööstusprojektist:
vasakult Riina Altmäe,
Raine Karp ja projekti
peainsener Allan Onton
maketi juures 1976. aastal.
Foto: Erich Norman.
EFA.204.0.105069

Vaade Linnahallilt merele. EÜE töösuve avamine 1987. aastal. Foto: K. Mirka. EFA.399.0.141263

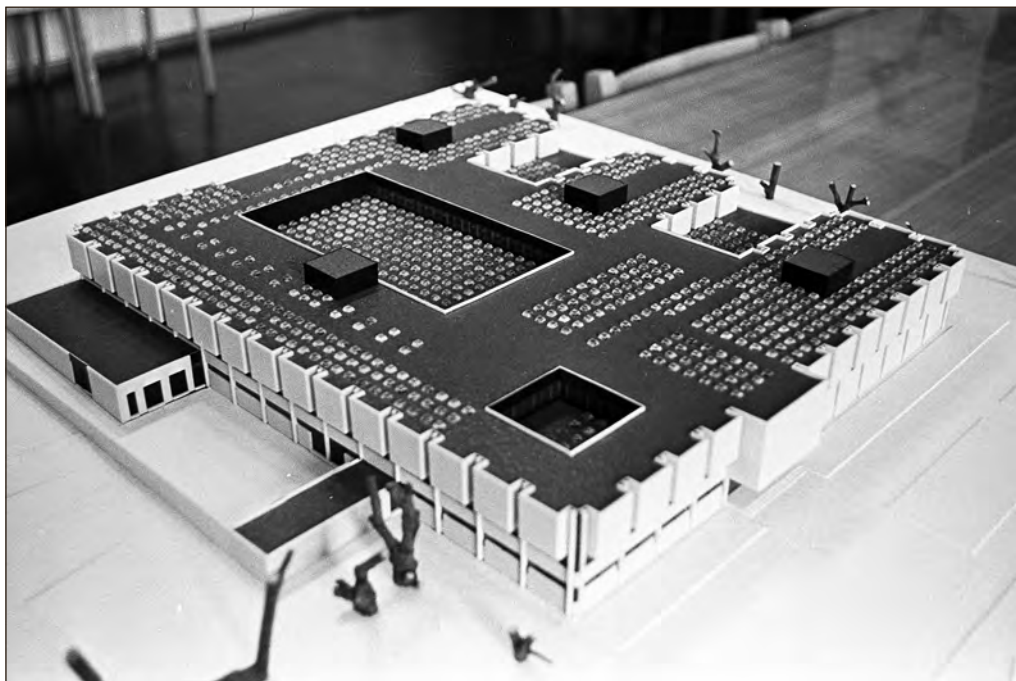
Tallinna Linnahalli saal, mis mahutas 4200 inimest. 1980. Foto: Harald Leppikson. EFA.546.0.298298

Tallinna Linnahalli fuajee ja garderoob 1980. aastal. Foto: Harald Leppikson. EFA.546.0.287193

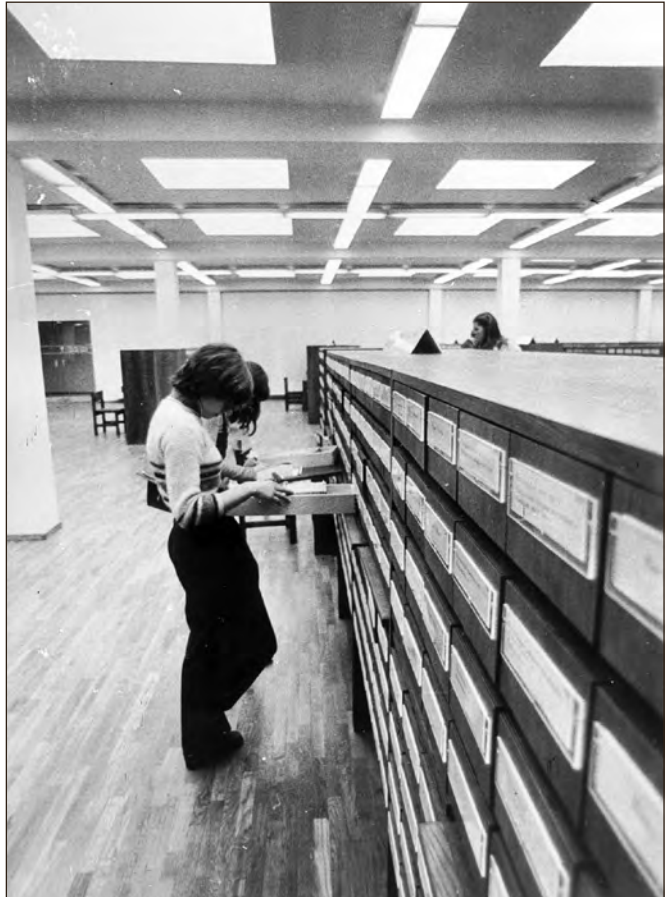
Vaade Tartu Riikliku Ülikooli teadusliku raamatukogu hoonele 1982. aastal. Arhitektid Mart Kalling ja Kaljo Veldre.
Foto: Malev Toom. EFA.339.0.121356

Instituudis Eesti Tööstusprojekt valminud Tartu Riikliku Ülikooli teadusliku raamatukogu uue hoone projekt. 1971.
Foto: Erich Norman. EFA.204.0.87352

Tartu Riikliku Ülikooli teadusliku raamatukogu lugemissaal
1982. aastal. Foto: Malev Toom.
EFA.339.0.121357

Tartu Riikliku Ülikooli
teadusliku raamatukogu
kataloogisaal (nüüdisaegses
mõistes andmebaas)
1982. aastal.
Foto: Malev Toom.
EFA.332.0.110510

Ajakirjandusmaja 1973. aastal.
Maja valmis 1972. aastal, arhitektid
Uno Rosme ja Enno Treiberg.
Foto: Elmar Köster.
EFA.349.0.110559

Ajakirjandusmaja fassaad 1995. aastal.
Foto: Lembit Michelson.
EFA.204.0.269699